

EL LLENGUATGE

Els estreps

Un comunicant anònim —Per què, aquest anònimat? Si segurament és una persona la mar de castissa!— ens adverteix que en un text recentment aparegut, de caràcter o propòsit divulgador, s'ha esmunyit el castellanisme «estribació», usat com a terme orogràfic, i sembla —no és ben clar— que ens en faci retret. El fet és que no hem participat de cap manera en la redacció d'aquest text ni hi ténim res a veure, però qui sap si, al capdavant, no som remotament responsables d'aquest error. Perquè el cas és que en un text nostre que data ja d'una colla d'anys indicàvem precisament el mot «estribació» com una forma legítima. Què hi volen fer! N'hem anat aprenent de mica en mica. Per això, i a fi de mirar d'evitar que prosperi aquest error —cosa que estem segurs que és el bon propòsit que ha guiat el nostre comunicant, d'altra banda molt lacònic— insistim sobre un punt que creiem haver tractat ja en una ocasió anterior.

El mot equivalent del castellà «estribo» és la seva forma germana —com diu Coromines— *estrep*, que té, en un dels seus significats, «estrep d'un cotxe o vehicle», el sinònim *marxapeu*. Malgrat tot, aquests mots coneixen la concurrència de la forma castellana, encara que només en llenguatge molt descurat, car difícilment «estribo» podria passar com un mot català. I, de fet, els vocabularis de barbarismes el solen incloure en els seus repertoris. En canvi, res no delata en la forma de «estribació» que es tracta d'un mot no català, si no és el fet, en què no sempre hom encerta a pensar, que prové, per derivació, del castellà «estribo», i no és gens estrany, per tant, que hagi aconseguit en manta ocasió d'introduir-se en textos ben revisats —com és ara aquell a què es refereix el nostre comunicant. Com hem dit, aquest mot és usat com a terme orogràfic, significant «cadascuna de les carenes secundàries que es desprenen d'una carena principal i que, generalment, no presenten continuïtat». En lloc de «estribació» pot usar-se simplement *estrep*, mot al qual el Diccionari Fabra ja reconeix aquest sentit translàtic, així com *contrafort* i *serrat*.

Estrep i *contrafort* són dos mots que els geògrafs han aplicat a la terminologia orogràfica, avui àmpliament divulgats; *serrat*, en canvi, és un mot d'arrel popular, tal com mostra la seva presència en la toponímia, i usat segurament sovint amb un significat més poc precis.